

QUẢN TRỊ NHÀ NƯỚC HIỆN ĐẠI

TS. Đỗ Minh Khôi*

1- Chuyển dịch từ chính phủ sang quản trị (*Government to governance*)

Khái niệm chính quyền (*Government*) được hiểu là những thiết chế chính thức của nhà nước và sự độc quyền sử dụng sức mạnh vũ lực chính đáng của nó và khái niệm quản trị (*Governance*) liên quan tới việc tạo lập các điều kiện cho những quy tắc trật tự và hoạt động tập thể và nó không chỉ bao hàm mà còn mở rộng ra bên ngoài hệ thống các thiết chế nhà nước, liên quan tới những mối quan hệ của các chủ thể trong quá trình ra quyết định, liên quan tới việc xác định trách nhiệm thực hiện, phương thức giải quyết các nhiệm vụ kinh tế và xã hội¹.

Quản trị có nghĩa là các quy trình và các thiết chế, chính thức và phi chính thức mà chúng hướng dẫn và kiểm soát hành vi tập thể của các nhóm và chính quyền là một thành phần mà hoạt động của nó gắn với quyền hành và tạo ra nghĩa vụ chính thức².

UNDP định nghĩa quản trị là việc thực hiện quyền lực về kinh tế, chính trị và quản lý để giải quyết các công việc của quốc gia ở mọi cấp độ. Nó bao hàm các cơ chế, quy trình và các thiết chế qua đó công dân và các nhóm thể hiện lợi ích của mình, thực hiện các quyền pháp lý và các nghĩa vụ của mình và điều hòa những sự khác biệt. Quản trị tốt theo UNDP gồm các thành tố sau: (1) sự tham gia của mọi người vào quá trình ra quyết định trên cơ sở quyền tự do ngôn luận và hội họp; (2) thượng tôn pháp luật (*The Rule of Law*); (3) minh bạch thông tin; (4) đáp ứng và phục vụ của các thể chế; (5) quản trị tốt bảo đảm cơ chế có được sự đồng thuận rộng rãi; (6) bình đẳng; (7) hiệu lực và hiệu quả; (8) trách nhiệm; (9) tầm nhìn chiến lược của lãnh đạo³.

Khái niệm về quản trị tốt (*Good governance*) được hiểu là quá trình hình thành chính sách có thể dự đoán được, có tính mở và rõ ràng; bộ máy quản trị chuyên nghiệp; nhánh hành pháp chịu trách nhiệm về hoạt động của mình; một xã hội dân sự lành mạnh tham gia vào lĩnh vực công; hành xử của mọi chủ thể theo chuẩn mực của nhà nước pháp quyền⁴.

* Đại học Luật TP. Hồ Chí Minh

¹ Gerry Stoker (1998), *Governance As Theory: Five Propositions*, International Social Science Journal, Volume 50, Issue 155, pages 1–157

² Joseph S. Nye Jr. and John D (2000) *Governance in a globalizing world*, Brookings Institution Press, tr. 12.

³ UNDP (2006), *Governance for the Future: Democracy and Development in the Least Developed Countries*, Url: <http://unohrrls.org/UserFiles/File/Publications/Governancereport.pdf>

⁴ World Bank (1994), *Governance: The World Bank's Experience*, A World Bank Publication, Washington.